

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Opetushallituksen mediatilaisuus 30.4.2025

Mobiililaitteiden käytön rajoitus kouluissa 1.8.2025 alkaen

Tervetuloa!

Aiheemme tänään

- 1.8.2025 voimaan tuleva perusopetuslain muutos puhelimen käytön rajoittamisesta, johtamisen tuki -yksikön päällikkö, opetusneuvos **Laura Francke**.
- Mobiililaitteiden käyttö opetuksessa ja oppimisessa, johtaja **Jarkko Niiranen**, kasvatus, koulutus ja osaaminen -päätoiminto.
- Lyhyt yhteenveto ruotsiksi, johtaja **Kurt Torsell**, ruotsinkielinen toiminta.

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Perusopetuslain muutos puhelimien käytön rajoittamisesta

Laura Francke opetusneuvos, Johtamisen tuki yksikön päällikkö
Opetushallitus

Perusopetuksen puhelimen ja muiden mobiililaitteiden rajoitukset hyväksytty eduskunnassa

- Eduskunta hyväksyi 29.4.2025 perusopetuksen puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käytön rajoittamisen lainsäädäntömuutoksen. Laki vaatii vielä presidentin vahvistamisen.
- Uudistunut perusopetuslaki tulee voimaan 1.8.2025.
- Perusopetuksen koulujen täytyy päivittää järjestyssääntönsä muutosten mukaisiksi lain voimaan tuloon mennessä: tämä täytyy tehdä yhdessä koulun henkilöstön, oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa. Paikallisia opetussuunnitelmia ei kuitenkaan tarvitse päivittää.

Mikä nyt muuttuu?

- Jo tähän mennessä perusopetuksen koulut ovat voineet halutessaan kieltää puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käytön oppitunneilla järjestyssäännöissään. Lain määräys yhtenäistää toimintatavat kaikissa kouluissa.
- Laki määrää oppituntikäytöstä, opetuksen järjestäjät määräävät laitteen säilytyksestä oppitunnilla ja laitteen käytöstä ja säilytyksestä välitunnilla, siirtymisissä ja ruokailussa.
- Jatkossa mobiililaitteiden käyttö voidaan kieltää koko koulupäivän ajaksi, aikaisemmin näin ei ole voinut tehdä. Edelleen mobiililaitteiden välttämätön käyttö on oltava mahdollista koko päivän ajan.
- Järjestyssäännöissä voi ja täytyy jatkossa määrätä, missä oppilaan mobiililaitteet säilytetään. Tämä mahdollistaa esimerkiksi puhelimen säilyttämisen puhelinparkissa, mitä aikaisemmin on voitu vain suositella.
- Opetushallituksessa suosittelemme, että koulut rajoittaisivat järjestyssäännöissään oppilaiden puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä oppituntien lisäksi myös opetuksettomana aikana.

Oppitunnit

- Perusopetuslaki kieltää oppilailta mobiililaitteiden käytön oppituntien aikana.
- Oppilaat eivät saa käyttää puhelinta, tablettia, kannettavaa tietokonetta, kuulokkeita, kellopuhelinta tai älykelloa koulun oppitunneilla muuten kuin oppimiseen opettajan antamalla luvalla.
- Mobiililaitetta voi käyttää opettajan tai rehtorin luvalla myös oppimisen apuvälineenä tai terveydellisistä syistä: esimerkiksi kehitys- ja puhevammainen kommunikointiin ja diabeetikot verensokerin seurantaan.
- Järjestyssäännöissä täytyy jatkossa määrätä myös siitä, missä oppilaan mobiililaitteet säilytetään oppituntien aikana.

Välitunnit, ruokailu ja siirtymät paikasta toiseen

- Järjestyssäännöissä täytyy jatkossa määrätä mobiililaitteiden käytöstä ja säilytyksestä muuna kouluaikana, kuten välitunneilla, luokasta toiseen siirryttäessä tai ruokailussa.
- Laitteiden säilytyspaikka voi olla koulupäivän aikana esimerkiksi puhelinparkki, oppilaan reppu tai hänen lukollinen kaappinsa. Muutos aikaisempaan on se, että jatkossa oppilas voidaan määrätä säilyttämään puhelintaan eri säilytysratkaisuissa.
- Puhelimen käytön voi kieltää koko koulupäivän ajaksi. Koulujen tulee kuitenkin aina sallia mobiililaitteen välttämätön käyttö koko koulupäivän aikana. Välttämättömällä käytöllä tarkoitetaan esimerkiksi yhteydenottoa huoltajaan opettajan luvalla, jos oppilas on sairastunut. Oppilaalla on aina oikeus myös ilman koulun henkilöstön lupaa soittaa hätätilanteessa hätänumeroon.

Opetushallitus suosittelee puhelimen käytön rajoittamista lakia laajemmin

Opetushallituksessa suosittelemme, että koulut rajoittaisivat järjestyssäännöissään oppilaiden puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä oppituntien lisäksi myös opetuksettomana aikana.

- Suosituksemme on, että laitteiden käyttöä rajoitetaan tai niiden käyttö kielletään kokonaan välitunneilla sekä paikasta toiseen siirryttäessä.
- Ruokailun osalta suosittelemme kieltämään laitteiden käytön kokonaan.
- Opetuksen järjestäjät päättävät näistä kysymyksistä laatiessaan järjestyssääntöjään. Suositus koskee myös esiopetusta ja sitä täydentävää varhaiskasvatusta.

Lisäksi suosittelemme, että lasten puhelimet pysyvät esimerkiksi repuissa myös aamu- ja iltapäivätoiminnan, kerhojen ja Harrastamisen Suomen malliin liittyvän toiminnan aikana. Puhelinta saisi käyttää vain henkilöstön luvalla. Tästä määrätään toiminnan järjestäjien omissa säännöissä.

Tavoitteena häiritsevän käytön rajoittaminen ja digitaalisen osaamisen takaaminen

Perusopetuksen puhelimen ja muiden mobiililaitteiden rajoittamisen tavoitteena on

- työrauhan edistäminen
- oppimisen ja siihen keskittymisen edistäminen
- häiritsevän käytön rajoittaminen
- liikunnallisen elämäntavan edistäminen
- tunne- ja vuorovaikutustaitojen edistäminen
- hyvien ruokailutapojen edistäminen

Lukiot ja ammatilliset oppilaitokset voivat rajoittaa puhelimen käyttöä järjestyssäännöissään

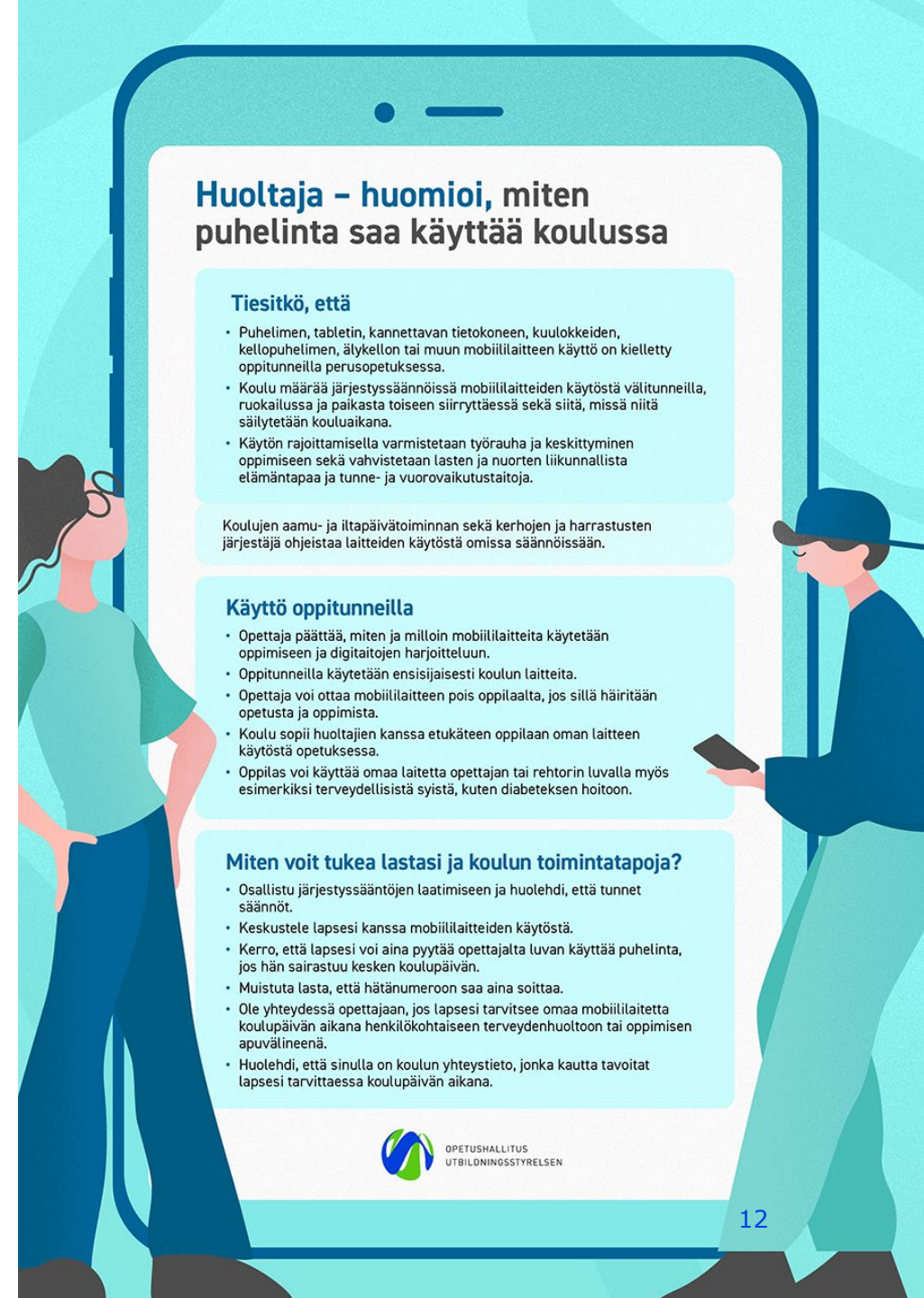
- Lukiokoulutusta ja ammatillista koulutusta koskevassa lainsäädännössä ei ole säännöksiä puhelinten ja mobiililaitteiden kiellosta, käytöstä tai säilytyksestä.
- Lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen järjestäjät voivat päättää, päivittävätkö järjestyssääntönsä tässä yhteydessä.
- Oppilaitokset voivat järjestyssäännöissään määrätä, että puhelinten tai muiden mobiililaitteiden häiritsevä käyttö opetuksen aikana on kiellettyä ja että omat laitteet on pidettävä häiriöttömässä tilassa esimerkiksi repussa. Laitteiden käyttöä välitunneilla ja muuna opetuksen ulkopuolelle jäävänä aikana voidaan rajoittaa, mutta ei kieltää kokonaan.

Opetushallitus tukee opetuksen järjestäjiä ja kouluja

- Opetushallitus on julkaissut verkkosivuillaan päivitetyt versiot järjestyssääntöohjeesta ja mobiililaiteoppaasta. Koulujen tukimateriaaleihin sisältyvät myös usein kysytyt kysymykset sekä huoneentaulu vanhemmille viestimiseen.
- Avaamme lakiuudistuksen sisältöä ja vaikutuksia järjestyssääntöihin myös 6.5.2025 kouluille järjestettävällä webinaarilla.

Huoltaja: näin voit tukea lastasi ja koulun toimintatapoja

- Osallistu järjestyssääntöjen laatimiseen ja huolehdi, että tunnet säännöt.
- Keskustele lapsesi kanssa puhelimen ja mobiililaitteiden käytöstä.
- Kerro, että lapsesi voi aina pyytää opettajalta luvan käyttää puhelinta, jos hän sairastuu kesken koulupäivän.
- Muistuta lasta, että hätänumeroon saa aina soittaa.
- Ole yhteydessä opettajaan, jos lapsesi tarvitsee omaa mobiililaitetta koulupäivän aikana henkilökohtaiseen terveydenhuoltoon tai oppimisen apuvälineenä.
- Huolehdi, että sinulla on koulun yhteystieto, jonka kautta tavoitat lapsesi tarvittaessa koulupäivän aikana.

Huoltaja – huomioi, miten puhelinta saa käyttää koulussa

Tiesitkö, että

- Puhelimen, tabletin, kannettavan tietokoneen, kuulokkeiden, kellopuhelimen, älykellon tai muun mobiililaitteen käyttö on kielletty oppitunneilla perusopetuksessa.
- Koulu määrää järjestyssäännöissä mobiililaitteiden käytöstä välitunneilla, ruokailussa ja paikasta toiseen siirryttäessä sekä siitä, missä niitä säilytetään kouluaikana.
- Käytön rajoittamisella varmistetaan työrauha ja keskittyminen oppimiseen sekä vahvistetaan lasten ja nuorten liikunnallista elämäntapaa ja tunne- ja vuorovaikutustaitoja.

Koulujen aamu- ja iltapäivätoiminnan sekä kerhojen ja harrastusten järjestäjä ohjeistaa laitteiden käytöstä omista säännöistään.

Käyttö oppitunneilla

- Opettaja päättää, miten ja milloin mobiililaitteita käytetään oppimiseen ja digitaalisten harjoitteluihin.
- Oppitunneilla käytetään ensisijaisesti koulun laitteita.
- Opettaja voi ottaa mobiililaitteen pois oppilaalta, jos sillä häiritään opetusta ja oppimista.
- Koulu sopii huoltajien kanssa etukäteen oppilaan oman laitteen käytöstä opetuksessa.
- Oppilas voi käyttää omaa laitetta opettajan tai rehtorin luvalla myös esimerkiksi terveydellisistä syistä, kuten diabeteksen hoitoon.

Miten voit tukea lastasi ja koulun toimintatapoja?

- Osallistu järjestyssääntöjen laatimiseen ja huolehdi, että tunnet säännöt.
- Keskustele lapsesi kanssa mobiililaitteiden käytöstä.
- Kerro, että lapsesi voi aina pyytää opettajalta luvan käyttää puhelinta, jos hän sairastuu kesken koulupäivän.
- Muistuta lasta, että hätänumeroon saa aina soittaa.
- Ole yhteydessä opettajaan, jos lapsesi tarvitsee omaa mobiililaitetta koulupäivän aikana henkilökohtaiseen terveydenhuoltoon tai oppimisen apuvälineenä.
- Huolehdi, että sinulla on koulun yhteystieto, jonka kautta tavoitat lapsesi tarvittaessa koulupäivän aikana.

Kouluajan lisäksi tarvitaan toimenpiteitä lasten ja nuorten vapaa-ajan digilaitteiden käyttöön

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos THL sekä Opetushallitus laativat laajassa kansallisessa verkostoyhteistyössä vapaa-ajan ruutuaikasuosituksia ja toimenpiteitä lapsille ja nuorille.

Pienempien lasten suositukset

- Laaditaan verkostoyhteistyössä vuoden 2025 aikana.
- Toimeenpano vuodesta 2026 alkaen.

Nuorten suositukset

- Laaditaan verkostoyhteistyössä vuoden 2026 aikana.

Kiitos!

Mobiililaitteiden käyttö opetuksessa ja oppimisessa

Johtaja Jarkko Niiranen

Kasvatus, koulutus ja osaaminen, Opetushallitus

Opettaja päättää milloin ja millä tavalla digitaalisia laitteita käytetään oppimiseen ja opetukseen

Puhelimien käytön rajoittamisella turvataan koulujen työrauhaa ja mahdollistetaan jokaisen keskittyminen oppimiseen.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet velvoittavat, että kouluissa opetetaan uusien teknologioiden käyttöä digitalisoituvassa yhteiskunnassa toimimista varten.

- Digitaaliset laitteet ja palvelut ovat osa oppimisympäristöä.
- Digitaalista osaamista ja monilukutaitoa edistetään osana kaikkien aineiden opetusta.
- Jokaisella oppijalla on oikeus kehittää digitaalista osaamistaan ja hyödyntää digitaalisia laitteita oppimisessa.

Lailla turvataan myös oppilaiden digitaalisen osaamisen kehittyminen

Perusopetuslaki 29 §

"Oppilas ei saa käyttää puhelinta tai muuta mobiililaitetta oppitunnin aikana **lukuun ottamatta niiden käyttöä opettajan luvalla oppimistarkoitukseen** taikka rehtorin tai opettajan luvalla henkilökohtaiseen terveydenhoitoon."

Lain perustelusta:

"Yhteiskunnan digitalisoitumisen myötä digitaalisen osaamisen merkitys kasvaa ja koulun tehtävä on huolehtia oppilaiden digitaitojen kehittämisestä.

Digitaalisten laitteiden ja palvelujen käytön tavoitteena on tukea opetussuunnitelman perusteiden tavoitteiden toteutumista."

Digitaalinen osaaminen on osa sivistystä

Opetussuunnitelman (OPS) mukaisia tavoitteita digitaalisen osaamisen kehittämiseksi on tarkennettu vuonna 2022 julkaistuilla digitaalisen osaamisen kuvauksilla, jotka konkretisoivat opetussuunnitelman tavoitteita ja muodostavat jatkumon koulutusasteiden yli.

- Hyvään digitaaliseen osaamiseen kuuluu myös kyky säädellä omaa digilaitteiden käyttöä.
- Perusopetuslain mukaan opetuksen järjestäjä vastaa oppimiseen tarkoitetuista digitaalisista laitteista ja palveluista.

Voimassa olevan perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden laatimisen jälkeen digitaitojen merkitys on entisestään kasvanut, kun digitalisaation on edennyt.

Kyberturvallisuuteen ja muuhun digitaaliseen turvallisuuteen liittyvän osaamiseen tarve korostuu erityisesti. Myös mahdollisuudet hyödyntää digilaitteita oppimisen välineenä ovat monipuolistuneet.

Opetuksen digitalisaatiota edistetään Suomen digitaalisen kompassin (valtioneuvoston selonteko) ja Kasvatuksen ja koulutuksen digitalisaation linjausten 2027 (OKM) mukaisesti.

Koulutus on osa ympäröivää yhteiskuntaa. Teknologisen kehityksen kiihtyessä koulutuksen tavoitteena on vastata myös uusiin osaamistarpeisiin.

Koulutusjärjestelmä varmistaa, että digitalisaation edetessä muuttuvat osaamistarpeet huomioidaan kaikilla koulutusasteilla.

Uudet teknologiat, kuten tekoäly, ovat osa opetusta ja oppimista.

Kiitos!

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Ändringar i lagen om grundläggande utbildning gällande begränsning av mobiltelefoner

Kurt Torsell

Direktör för den svenska verksamheten vid Utbildningsstyrelsen

Begränsningar av användningen av telefoner och andra mobila enheter inom den grundläggande utbildningen godkända av riksdagen

- Riksdagen godkände den 29.4.2025 en lagändring som begränsar användningen av mobiltelefoner och andra mobila enheter i grundskolan. Lagen kräver ännu presidentens stadfästelse.
- Den förnyade lagen om grundläggande utbildning **träder i kraft den 1.8.2025.**
- Grundskolor måste **uppdatera sina ordningsregler** i enlighet med ändringarna innan lagen träder i kraft: detta ska göras i samarbete med skolans personal, elever och deras vårdnadshavare. **De lokala läroplanerna behöver dock inte uppdateras.**

Vad ändras?

- Hittills har skolor kunnat förbjuda mobiltelefonanvändning under lektioner i sina ordningsregler om de så önskat. **Den nya lagen förenhetligar praxis i alla skolor.**
- Framöver **kan användningen av mobila enheter förbjudas under hela skoldagen** – detta har inte varit möjligt tidigare.
- I **ordningsreglerna** kan och bör man framöver bestämma **var elevernas mobila enheter ska förvaras**. Detta möjliggör till exempel att telefonerna placeras i en "telefonparkering", vilket tidigare bara har kunnat rekommenderas.
- Det måste dock fortfarande vara möjligt att använda mobila enheter vid behov under hela skoldagen.
- Utbildningsstyrelsen rekommenderar att skolorna i sina ordningsregler begränsar användningen av elevernas mobiltelefoner och andra mobila enheter även under undervisningsfria tider, inte bara under lektioner.

Kort sagt:

- Undervisningstimmarna – förbud enligt lag, med vissa undantag
- Raster, måltiderna och förflyttningarna – via ordningsregler, rätt att kräva att mobilerna sätts i "förvar"
- Utbildningsstyrelsen rekommenderar att mobilanvändningen begränsas bredare än vad lagen kräver – raster, maten, förflyttningar
- Målet är att begränsa störande användning och säkerställa digital kompetensarbetsro, färre störningsmoment, måltidsro
- Mobilreglerna på andra stadiet kan också uppdateras, dock inte helt på samma sätt utan enligt respektive utbildningsforms lagstiftning

Läraren beslutar när och hur digitala/mobila enheter används för lärande och undervisning

Genom begränsning av mobilanvändning tryggas studieron i skolorna och möjliggör att alla kan koncentrera sig på sitt lärande.

Läroplanen för den grundläggande utbildningen förpliktar skolorna att undervisa i användningen av ny teknologi för att eleverna ska kunna fungera i ett digitaliserat samhälle.

- Digitala enheter och tjänster är en del av lärmiljön.
- Digital kompetens och multilitteracitet främjas inom undervisningen i alla läroämnen.
- Varje elev har rätt att utveckla sin digitala kompetens och använda digitala enheter i sitt lärande.

Tack!

